

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพด้านครอบครัว รั้วชุมชน สู่การป้องกันอุบัติเหตุทางถนน
อำเภออุดบาก จังหวัดสกลนคร ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนเป็นปัญหาสำคัญ โดยรายงาน WHO ได้จัดอันดับประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๒ ของโลก ที่มีคนเสียชีวิตบนถนน ในปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๔,๒๓๗ คน คิดเป็นอัตราเสียชีวิต ๓๖.๒ ต่อประชากรแสนคน (อันดับ ๑ คือ ลิเบีย อัตรา ๗๓.๔ ต่อแสนประชากร) ประเทศไทยเป็นอันดับ ๑ ของอาเซียน ขณะนี้ประเทศไทยมีผู้เสียชีวิตเฉลี่ย ๒ - ๓ คนต่อชั่วโมง อัตราผู้เสียชีวิตเป็นชายต่อหญิงเป็น ๔ : ๑ สาเหตุการเสียชีวิตร้อยละ ๘๓ มาจากการขับซึ่รถจักรยานยนต์ ประเทศไทยจึงจัดว่าอัตราเสียชีวิต จาการจักรยานยนต์ เป็นอันดับ ๑ ของโลก คือ ๒๖.๓ ต่อประชากรแสนคน โดยทุกๆ วัน จะมี ๔๐ ครอบครัว ที่ต้องสูญเสียสมาชิกและอีก ๑๕ ครอบครัว ต้องแบกรับภาระเลี้ยงดูผู้พิการจากอุบัติเหตุทางถนน ที่สำคัญหนึ่ง ในสามของผู้เสียชีวิตหรือพิการเป็นผู้ที่เป็นกำลังหลักของครอบครัว ซึ่งมีค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่รวมกัน ปีละ ๒.๓ แสนล้านบาท เขตสุขภาพที่ ๘ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีผู้เสียชีวิตอุบัติเหตุทางถนน จำนวน ๑,๓๗๕ คน (๒๕.๓๐ ต่อแสนประชากร) ผู้เสียชีวิตเป็นคนในพื้นที่ร้อยละ ๘๒ ซึ่งกลุ่มอายุ ๒๐ - ๒๙ ปี ร้อยละ ๒๔ อาชีพเกษตรกรและแรงงาน ร้อยละ ๖๔ สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดจากพฤติกรรมของคน ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ร้อยละ ๘๕ (ขับรถเร็วเกินกฎหมายกำหนด เมาแล้วขับ , ขับรถย้อนศร, ไม่สวมหมวกนิรภัยไม่คาดเข็มขัดนิรภัย) ในส่วนของยานพาหนะเกิดจากรถสภาพ ไม่พร้อมใช้งานจากการดัดแปลงและถนนจุดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

จังหวัดสกลนคร เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุก ๆ ปี โดยพบว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ มีสถิติผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จำนวน ๒๑๐, ๒๕๖ และ ๒๙๑ ราย ตามลำดับ โดยในปี ๒๕๖๒ อัตราการตายต่อแสนประชากรสูงถึง ๓๐.๕ ต่อแสนประชากร ส่วนมากเป็นกลุ่มเยาวชนและวัยแรงงานเฉลี่ยร้อยละ ๖๐.๗ จากการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตโดยทีมสหสาขา พบว่าผู้เสียชีวิตส่วนมากเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๙ ยานพาหนะส่วนมากเกิดจากรถจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔ ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุมักเกิดในช่วงเวลา ๑๖.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. คิดเกือบ ๒ ใน ๓ ของอุบัติเหตุทั้งหมด และพบปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ เกิดจากพฤติกรรมรถขับซึ่ที่ไม่ปลอดภัย คือ ขับรถเร็ว และไม่รักษากฎจราจร การใช้รถไม่ถูกต้อง และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ความปลอดภัยทางถนนจังหวัดสกลนคร ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหา จึงได้กำหนดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนเป็นวาระของจังหวัด ได้ให้มีการประชุมวิเคราะห์สถานการณ์และถอดบทเรียน มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคืออุบัติเหตุทางถนน และร่วมหามาตรการในการป้องกันและแก้ไขในพื้นที่ พบว่าปัจจัยสำคัญเกิดจากการขาดการบูรณาการในระดับพื้นที่ ในระดับชุมชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ดังนั้น สำนักงานสาธารณสุขอำเภออุดบาก จึงได้จัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพด้านครอบครัว รั้วชุมชน สู่การป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอำเภออุดบาก ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ขึ้นเพื่อพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภออุดบากต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกิดกลไกการขับเคลื่อนดำเนินงานในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน โดยชุมชนเพื่อชุมชน โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนระดับท้องถิ่น
๒. เพื่อส่งเสริมด้านครอบครัว รั้วชุมชน ป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในระดับพื้นที่
๓. เพื่อให้เกิดชุมชน ตำบล โรงเรียนต้นแบบป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน เน้นการสอนเรื่องวินัยจราจร plugged stick ตั้งแต่ชั้นอนุบาล

๔. เพื่อให้จำนวนการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนใน อำเภออุตุบาท จังหวัดสกลนคร ลดลงจากปีที่ผ่านมา

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- คณะทำงานการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน	จำนวน ๑๕ คน
- นักวิชาการสาธารณสุข สสอ.และ รพ.สต.	จำนวน ๙ คน
- พยาบาลวิชาชีพ จาก รพ.อุตุบาท	จำนวน ๒ คน
- ตัวแทนจากเทศบาล ๔ แห่ง	จำนวน ๔ คน
- ตัวแทน อสม.จาก รพ.๑ แห่ง/รพ.สต.๕ แห่งๆละ ๕ คน	จำนวน ๓๐ คน

รวมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๖๐ คน

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ ขั้นเตรียมการ

๑. เสนอโครงการเพื่อขอรับการอนุมัติโครงการจากผู้บริหาร
๒. ติดตามการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน เพื่อทราบทิศทาง ตัวชี้วัด
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอ (ศปถ.อ.) และคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลต้นแบบ (ศปถ.อปท.)

๔.๒ ขั้นดำเนินการ

๑. อบรมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการดำเนินงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน (ศปถ.อ.อุตุบาท)
๒. อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครสาธารณสุขในเรื่องด้านครอบครัว รั้วชุมชนป้องกันอุบัติเหตุ

๓. จัดทำแผนงานโครงการเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนโดยใช้กลยุทธ์ SRM-RTI ดังนี้

- มีมาตรการที่ชัดเจน มีข้อกำหนดของชุมชนและมีผู้พิทักษ์กฎ
- มีระบบเฝ้าระวังและนำข้อมูลสถิติอุบัติเหตุมาใช้ในการดำเนินงาน
- มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนผ่านคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง
- มีการสอบสวนเชิงลึกอุบัติเหตุทางถนนทุกครั้ง
- มีการวิเคราะห์ข้อมูลชี้เป้าและแก้ไขจุดเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
- มีการประเมินผลการดำเนินงานทุกเดือน

๔. ดำเนินงานการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน ชุมชน ตำบล เพื่อพัฒนาสู่พื้นที่ต้นแบบในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน

๕. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/สถานประกอบการ/สถานศึกษา มีการปฏิบัติตามมาตรการองค์กรความปลอดภัยทางถนนอย่างต่อเนื่อง

๖. นักเรียนชั้นอนุบาลได้รับการสอนวินัยจราจรอย่างต่อเนื่อง มีการเรียนการสอนเรื่องวินัยจราจร ข้อกำหนดการสวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ การปฏิบัติตามกฎหมายจราจร

๗. หมู่บ้านมีข้อกำหนด งานบุญ/งานศพปลอดเหล้า อย่างน้อยตำบลละ ๑ หมู่บ้าน

๘. มีมาตรการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยง โดยทำบัญชีกลุ่มเสี่ยงทุกหมู่บ้านเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๙. มีการรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ในพื้นที่อำเภออุตุบาท

๑๐. อบรมเชิงปฏิบัติการทีมออกนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลงานป้องกันอุบัติเหตุช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการทำงานครั้งต่อไป

๕.ระยะเวลาดำเนินการ

๑ มกราคม ๒๕๖๓ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

๖. พื้นที่ดำเนินการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๕ แห่ง / จำนวน ๔๐ หมู่บ้าน / โรงเรียน ๑๘ แห่ง / ศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก ๑๑ แห่ง / จำนวน ๔ เทศบาล ในเขตพื้นที่อำเภออุตุบาท

๗.งบประมาณ

งบประมาณในการดำเนินงาน จากเงินบำรุงโรงพยาบาลอุตุบาท (UC) ตามแผนปฏิบัติการสาธารณสุข
คปสอ.อุตุบาท ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ยุทธศาสตร์ที่.....๑.....แผนงานที่.....๑..... โครงการลำดับที่.....๖..... จำนวน
๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียด ดังนี้

๑. ค่าใช้จ่ายในการอบรมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการดำเนินงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน/
นักวิชาการสาธารณสุขจาก สสอ.,รพ.สต./พยาบาลวิชาชีพจาก รพ./ตัวแทนจากเทศบาลทั้ง ๔ แห่ง ดังนี้

- ค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๓๐ คน x ๑๐๐ บาท x ๑ วัน

เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (เช้า-บ่าย) สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๓๐ คน x ๒๕ บาท

x ๒ มื้อ

เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

๒. ค่าใช้จ่ายในการอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครสาธารณสุขในเรื่องด้าน
ครอบครัว รั้วชุมชน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ดังนี้

- ค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๖๐ คน x ๑๐๐ บาท x ๑ วัน

เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (เช้า-บ่าย) สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๖๐ คน x ๒๕ บาท

x ๒ มื้อ

เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๓. ค่าใช้จ่ายในการอบรมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการดำเนินงานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ๖
คน/ตัวแทนเทศบาล ๔ คน เรื่องติดตาม/ประเมินผล งานป้องกันอุบัติเหตุช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์

- ค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๑๐ คน x ๑๐๐ บาท x ๒ วัน

เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (เช้า-บ่าย) สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน ๑๐ คน x ๒๕ บาท

x ๒ มื้อ x ๒ วัน

เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๔. ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่ในการรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์

เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

(ค่าใช้จ่ายแต่ละรายการสามารถถัวเฉลี่ยได้)

(ลงชื่อ/ลงนาม)

ทพ.ทวิน

(นางสาวพรพินิต แผล่งผลัด)

๘.การประเมินผล

๑. จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ/ผู้เสียชีวิต ลดลงร้อยละ ๕๐

เจ้าพนักงานอนามัยและปฎิบัติปฏิบัติงาน

๒. นักเรียนชั้นอนุบาลผ่านเกณฑ์การประเมินวินัยจราจร ร้อยละ ๙๐

๓. อาสาสมัครสาธารณสุข ได้รับความรู้เรื่องด้านครอบครัว รั้วชุมชน ป้องกันอุบัติเหตุทางถนน

๔. เกิดชุมชน โรงเรียน ตำบลต้นแบบด้านการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน

๕. มาตรการการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในองค์กร หน่วยงานราชการ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีตำบล/โรงเรียน/ชุมชน ต้นแบบในการดำเนินงานการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
๒. มีการบูรณาการการทำงานของภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน แบบประชารัฐร่วมใจ
๓. นักเรียนได้รับการสร้างจิตสำนึกในด้านการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนตั้งแต่ชั้นอนุบาล
๔. อาสาสมัครสาธารณสุข มีความรู้เรื่องด้านครอบครัว รั้วชุมชน ป้องกันอุบัติเหตุทางถนน
๕. จุดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้รับการปรับปรุงและมีป้ายแจ้งเตือนผู้ใช้รถ ใช้ถนน

ผู้เขียนโครงการ

ลงชื่อ.....

(นายสิทธิชัย ไชยทองพันธ์)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(นายภูษพงศ์ สพัฒน์กุล)

สาธารณสุขอำเภอกุศุดบาก

ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ.....

(นายธนวรรษ หาญสุริย์)

นายแพทย์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกุศุดบาก

ผู้อนุมัติโครงการ

อนุมัติ
ดำเนินการตามระเบียบ

(นายศักดิ์ชาย ชื่องทุมรินทร์)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

ข้าราชการแทน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสกลนคร

หมายเหตุ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพด้านครอบครัว รั้วชุมชน สู่การป้องกันอุบัติเหตุบนถนน อำเภอกุศุดบาก จังหวัดสกลนคร ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ใช้งบประมาณจากเงินบำรุงโรงพยาบาลกุศุดบาก (UC) ตามแผน ปฏิบัติการสาธารณสุข คปสอ.กุศุดบาก ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ แผนงานที่ ๓ ลำดับที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)